

TOILA VALLA LEHT

Nr 169, AUGUST 2020

Konstantin Päts jälgib seda kõike hea meelega. Foto: Lea Rand.

Virtuaalreaalsus ja muusikaallee viivad ajas tagasi

19. juunil avanesid virtuaalväravad 1938. aasta Oru parki ja lossi.

Virtuaalretke Toila 1938 abil saab iga soovija neljas punktis tunda end teise maailmasõja eelses Eestis. Virtuaalprillide ja audiogiidi abil saab minna ajas üle 80 aasta tagasi ja vaadata, kuidas nägid 1938. aasta suvel välja president Pätsi suveresidentsina tuntud Oru loss ja selle ümbrus.

VR Toila 1938 keskus on Toila gümnaasiumi lossiaia poolse ukse juures.

Sama päeva õhtul avati tagasihoidlikult, aga pidulikult Oru pargi uus Muusikaallee.

Seal kõlab iga päev kell 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 ja 21.00 möödunud sajandi kolmekümne aastate eesti muusika. Just selline muusika, mis võis kõlada siis, kui Eesti esimene riigipea Konstantin Päts lossi terrassil auravat kohvi nautis.

Lea Rand

VR Toila 1938 on avatud. Mairo (pildil keskel) ja Egle (pildil vasakul) Rääsk on need, tänu kellele ajaraunak Oru pargis võimalikuks saab. Foto: Lea Rand

Külastuskeskkonna arendusprojektid on jätkuvalt prioriteediks

Toila valla loodus on alati olnud küljastajaid tõmbav. Selleks, et inimeste huvi jätkuvalt säiliks, tuleb panustada ning investeerida nii uusarendustesse kui ka vanade korrashoidu.

Päite vaateplatvorm

Teeme püüdlusi selleks, et avada turvalisemalt ligipääsetavaks üks Eesti kõige paremini vaadeldav pankranniku osa. Selleks soovime rajada vaateplatvormi, mis ulatuks üle pangääre ning mis avaks selle külastajatele.

Toila jahisadama arendamine

Kümme aastat kestnud arendustegevus, mille rahastamine on siani olnud koguaeg piiripealne. Sadamas on maksimaalselt jahilaluseid ning küllalisuseid ei suudeta nii kohtade puuduse kui madala süvisega vastu võtta. Ainuüksi käesoleval nädalal saadeti sadama sissesõidu algusest mitu

Soome lipu all seilanud merematkajat edasi, kuna nende süvis ei võimaldanud sadamasse pääseda. Väga murettekitav.

Oru pargi merepoolseim sild

Sild kukkus kevadel kokku ning praegu käivad RMK poolt silla projekteerimistööd. Loodetavasti alustatakse ehitushanget kohe talvel ning uueks suvehooajaks on Oru pargis kulgev terviserada taas täies ulatuses avatud. Sillast tuntakse väga suurt puudust, kuna on katkenud n-ö loogiline ringliiklus.

Valaste matkarada

Vald otsib lahendusi, kuidas pangapealt ühendada matkaraja algus- ja lõpp-punkt, kuna hetkel jääb külastuskogemus poolikuks ennekoike seetõttu, et inimesed ei pääse lõpp-punkti tagasi algusesse. Põhimõtteliselt on see muidugi võimalik, kuid sellisel juhul tuleb kõndida maantee ääres, kus

Valaste juga on saanud uue silla. Foto: erakogu

liiklusküürused on suured. Tõenäoliselt on meie võimuses rajada sinna pinnastee, kuna tegemist on sihtkaitsevööndiga, kus ehitustegevus on rangelt reguleeritud.

Oru pargi klaaspaviljoni rajamine

Idee edasiarendus on läinud lihtsamaks, kuna virtuaalreaalsuse

projektiga on paviljon 3D-s juba väga detailselt üles joonistatud, mida on hea projekteerimise lähteülesandeks kasutada. Rajamine jääb tõenäoliselt järgmisesse rahastusperioodi. Paviljoni planeeritakse pargi infopunkti, kohvikut ja miks mitte ei võiks sealt osta suveniiri kaasa näiteks roosiistikut?

Oru pargiga seostub veel G. Jelissejevi skulptuuri püstitamine, mis meil on arengukavaga seotud. Koos K. Pätsi skulptuuriga moodustab see meie jaoks teraviku Oru lossi ajaloost ning kindlasti meeltab Toilat külastama täiendava hulga Venemaalt pärit turiste. Lisaks on projekteerimisel Mere puistee kergtee, mis tuleb paralleelselt sadamasse viiva teega, et ligipääs rannaalale oleks külastajate turvalisem. Hetkel jagavad jalakäijad teed sõidautodega.

Eve East
vallavanem

Toila vald sai teise naabrivalve piirkonna

29. juunil allkirjastati Toila vallavalitsuses nelja osapoole vaheline Metsamärga naabrivalve leping. Allkirjastajateks olid Eesti Naabrivalve tegevjuht Marek Väljari, politsei esindaja Agur Tehver, naabrivalve sektori ja vallavalitsuse esindaja.

Naabrivalve on suunatud piirkondadele, kus elanikud soovivad oma naabruskonnas vähendada kogukonna toel kuritegevust. Tegemist on ennetamisstrateegiaga, mis on mõtestatud kui kollektiivse kaitse tegevus avalikes huvides.

Toila vallas on nüüd kokku kaks naabrivalve sektori piirkonda.

Naabrivalvega on võimalik liituda kõikidel piirkondadel, kes soovivad üheskoos naabritega kodu ja koduümbrust turvalisemaks muuta. Rohkem infot Naabrivalve ja sellega liitumise kohta leiab naabrivalve.ee.

TVL

Naabrivalve lepingu allkirjastamine. Foto: erakogu

TOIMETAJA VEERG

Juhan Viiding on kirjutanud imelised luuleread, mis minu arvates iseloomustavad väga hästi suve teise poole meeleolusid.

*Kõrges rohus suures rahus tillukene mees
kuulab aja voolamist, ta pilk on pilvedes.
Suur on suvi, ilm on hele, kõik on alles veel,
aga juba teises rahus... /.../*

Jah, nii ongi – suvi kestab veel, aga näitab juba teise poole märke. Ohtuti hiilib pimedusetont aina varem pöösa alt välja ja ritsikate ühendorkester teeb järjest valjemat häält.

Augustikuu valla leht püüab kokku võtta suvesündmused. Kevadine n-ö pealesunnitult kultuuripaast on õnneks läbi saanud ja üritusi, millest osa saada, jätkus igale maitsele. Palju põnevat on veel ees ootamas ja jääb vaid lootata, et seda kardetud „teist lainet“ ei tule. Uus koroonaviirus on maailmas ringelnud seitse kuud ja vaibumise märke ei paista kusagilt. See aga tähendab, et meil tuleb suure tõenäosusega selle viirusega väga kaua koos eksisteerida ja see on inimeste, mitte viiruse otsustada, kuidas me seda teha tahame või oskame, kirjutab Tartu Ülikooli meditsiinilise mikrobioloogia professor Irja Lutsar. Eks siin ole suur osa kõigil meil endil – järjest rohkem kipume unustama neid reegleid, mida kevadel ikka ja jälle meelde tuletati – pese käsi, desinfitseeri, kui pesta pole võimalik, hoia võõrastega distantsi, ära mine haigena rahvarohketesse kohtadesse jne.

Suve jooksul on meie vallas palju asju ja kohti korda tehtud, uusi valmis saanud – Valaste matkarajal jätkuvad tööd, oja on saanud uue silla ja ümbrust korrastatud, Vokas sai valmis uus mänguväljak ja Toilas saavad noored nautida uhke pumptrack'i väljaku võimalusi... Kõigest, mis tehtud, saame pikemalt lugeda juba septembrikuu lehest, kui majandusmehed on suvised tegevused kokku võtnud.

Soovin kõigile sumedat suve jätku ja püsige ikka terved!

Lea Rand

TASUB TEADA

Hea võimalus kõikidele Toila valla korteriühistutele: majad korda ja soojapidavaks!

Alates 20. juulist hakati vastu võtma erakorralise korterelamute rekonstrueerimistoetuse taotlusi.

Erakorralise korterelamute rekonstrueerimistoetuse eesmärgiks on soodustada korterelamute energiatõhusaks rekonstrueerimist, parandada sisekliimat ja ohutust ning leevendada Vabariigi Valitsuse 12. märtsil 2020. a välja kuulutatud eriolukorra mõjusid ehitussektoris.

Jõhvis Pargi 55a kortermaja renoveeriti maksimaalse toetuse määraga (50%) ning seeläbi saavutati 2/3 küttekulude kokkuvõtteid.

Erakorralise korterelamute rekonstrueerimistoetuse taotlusi võetakse edaspidi vastu jooksvalt kuni eraldatud rahaliste vahendite lõppemiseni arvestusega, et taotluse rahuldamise otsused tuleb teha 2020. aasta jooksul.

Ka KredEx on pakkumas renoveerimislaenu, mis seni oli ühistutele kitsaskohaks – pangad ei olnud valmis finantseerima omaosalust. Küsimused ja taotlemiseks vajalikud dokumendid saatke aadressile korterelamu@kredex.ee. NB! Ühe kirja suurus võib olla kuni 10MB. Suuremad kirjad ei pruugi kohale jõuda. Suuremahulised manused võib saata lingiga või eKredExi kaudu.

Kui vald saab korteriühistuid toetuse ja laenu saamisel kuidagi abistada, siis tasub sellest teada anda aadressil toilavv@toila.ee.

TVL

TASUB TEADA

Voka postipunkt on ajutiselt suletud

Omniva annab teada, et perioodil 3. august-7. september 2020 on Voka postipunkt ajutiselt suletud.

Loomulikult tagame postiteenuse kättesaadavuse klientidele ka postiasutuse ajutise sulgemise ajal. Kliendid saavad kasutada kõiki postiteenuseid asenduspostiasutuses või tellida kirjakandja koju/tööl. Postmarkide, kaartide ja ümbrike müügiks oleme sõlminud lepinguid alternatiivsete müügikohtadega, et kliendid saaksid mugavalt osta kõike kirja saatmiseks vajalikku. See on klientidele täiendavaks võimaluseks ka postiasutuse tavapärase töökorralduse ajal.

Voka postipunkti asendab ja väljastab saadetisi Jõhvi postkontor, asukohaga Jewe keskus, Narva mnt 8, Jõhvi.

Jõhvi postkontor on avatud: E-R 10:00-18:00; L,P suletud; 20.08.2020 suletud

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja tasuta koju või kontorisse. Kirjakandjat saab tööle/koju tellida meie kliendiinfo telefonilt 661 6616.

Tellimusi võtame vastu E-R kell 9-20 ja L-P 9-15.

Kirjakandja osutab järgmisi teenuseid:

-kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine;

-rahakaartide kättetoimetamine;

-ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine;

-postimaksevahendite müük;

-maksete vahendus

Postmarkide müügikohad

Postmarkide lähimad müügikohad leia Omniva kodulehelt: www.omniva.ee/era/veel/edasimuujaad.

Loodame, et pakutavad alternatiivid teevad postiteenuste kasutamise klientidele maksimaalselt mugavaks. Täname mõistva suhtumise ja hea koostöö eest.

TVL

Korraldatud jäätmevedu Toila vallas

Alates 01.01.2021 alustab korraldatud jäätmeveo raames teenuse osutamist kogu Toila valla territooriumil AS Ragn-Sells.

Jäätmeveo periood: 01.01.2021-31.12.2025

Jäätmeliigid: olmejäätmed, suurjäätmed ning vanapaber

Mahutite paigaldamine tasuta kuni 31.12.2025

Olmejäätmete minimaalne veosagedus tiheasustusalal on üks kord nelja nädala jooksul. Haja-asustusalal vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. Minimaalseks olmejäätmete mahutiks loetakse 80 l konteinerit, üksikelaamutes kuni 100 l jäätmekotti (täidetuna kuni 10 kg).

Vanapaberi äraveo minimaalne sagedus on üks kord 12 nädala jooksul.

Suurjäätmete vedu toimub tellimisel. Suurjäätmete veotellimus tuleb esitada tellimus@ragnsells.com.

TVL

Sotsiaaltöö spetsialistide vastuvõtuajad

Toilas: Igal esmaspäeval 8.00-16.00

Vokas: Vastuvõtt kokkuleppel

Kohtla teenuskeskuses Järve küla 10 (noortekekus)

Vastuvõtt kokkuleppel

Kohtla-Nõmme teenuskeskuses Kooli 6, Kohtla-Nõmme

Iga kuu teisel teisipäeval 9.00-12.00 (muul ajal kokkuleppel)

Lubja tn 4.

Kopliääre.

Savi tn 23.

HEAKORRAKONKURSS KAUNIS KODU

Toila valla lehe maikuu numbris kuulutas vallavalitsus välja heakorrakonkursi Kaunis Kodu. Heakorrakonkursi eesmärgiks on innustada omanikke korraldama ja kujundama oma kinnistuid ja seeläbi aitama kaasa Toila valla meeldivaks elamiseks muutumisele. Kutsusime vald rahvast üles märkama kauneid ja omapäraseid koduaedu, ning nendest teada andma.

See on ju kõigile teada, et eestimaalased on väga töökad, kuid liiga tagasihoidlikud oma tublile tööle tunnustust otsima. Päril ilma saagita heakorra konkursi siiski ei jäänud. Sõbrad või naabrid esitasid konkursile neli koduaeda ja ühe ühiskondliku hoone õueala.

Hindamiskomisjon käis 16. juulil esitatud aedades ringsõidul. Kaunite kodudega tutvumist alustati Voka külast.

Kaja ja Karli Oja kodu asub Voka külas. Oja pere hakkas Ojamaa kinnistule kodu rajama 2007. aastal. Oma käe järgi kohendamist vajav maja oli olemas, kuid õues laiutas vaid võsa. Kui koduaed oli võsast puhastatud, hakkas aed ennast ise kujundama, nii ütles Kaja. Aeda on kujundatud tunde järgi. Sissesõidu ääres voolab okasvormidest kuiv jõgi, lipuvarda ümber õitsevad roosid ja liiliad. Paljud taimed on Kaja toonud lapsepõlvkodust, neid on vahetatud naabritega ja sõpradega. Perenaine lisab, et temale meeldib aia loomisest tekkiv ideest teostuseni. Peremees Karli laotud kiviaed on aiale kenaks raamiks. Pere kasvatab tar-

beias enda tarbeks köögivilju, kurgid ja tomatid saab kasvuhoonest. Tuultekaitset pakkuv suvetuba on mõnus paik aiailu nautimiseks.

Järgmine peatus oli Kukruse külas Kopliääre kinnistul. Perenaine Mare Alasoo ja Valeri Sternhofi loodud kodu eesaaed ilmestab kaunitult kujundatud maakelder. Aias on koha saanud pergola, lastele mängukoht, mõnused istumiskohad on aia igas osas maja ümber on kaunitult kujundatud istutusala. Tarbeaiast saab värsket supirohelist, köögivilju ja kurki-tomatit.

Kaks koduaeda esitati konkursile Kohtla-Nõmmelt.

Savi tänava majas number 23 asub Margus ja Önne Nõmme-kodu. See on Marguse sünnikodu, kuhu ta 2010. aastal asus oma perele kodu rajama. Üsna väikesele krundile on mahtunud lapsele mängumaa, saun koos kumblustünniga, õues istumiseks mõnus katusealune. Perenaise sõnul on tema lemmikud roosid ja õitsvad püsikud, nendest on kujundatud maja ümber õiteilu. Tähelepanu on saanud ka tarbeaia ja kasvuhooone.

Kõik omanäolised koduaiad peegeldasid pererahva isikupära ja vajadust oma kätega luua kaunis elukeskkond oma perele. Igas koduaias olid korras elumajad ja kõrvalhooned. põnevad kohad või lahendused ja väikevormid. Kategoorias ühiskondlikud hooned ja ettevõtted esitati kon-

Lubja tänava majas number 4 elavad 2001. aastast Ignati ja Ljuba Kepel. Heakorrakomisjoni saabumise ajal toimetas perenaine aias, käsil oli lõikus. Nende suures aias on avar muru-ala, kus kasvab erineva lehevärvi ja kasvukujuga puid, põõsaid ja püsikuid, need on perenaise lemmikud. Kaugemasse aiaossa on rajatud tarbeaia. Kena kollase kahekordse elumaja terrassi vahetusele lähedusse on Ignati rajanud veesilma kalade ja vesiroosidega. Maja ümbruses on õiterohked istutusala peremehe lemmikutest iiristest ja roosidest Ljuba sõnul on aia kujundamisel ja taimedele koha leidmisel initsiatiiv Ignati käes. Eraldi on n-ö peenar-vahe-laager, sealt leiavad ajutiselt istutatud taimed püsiva koha peenrasses. Ljuba tunneb ennast hästi aeda korras hoides.

Kõik omanäolised koduaiad peegeldasid pererahva isikupära ja vajadust oma kätega luua kaunis elukeskkond oma perele. Igas koduaias olid korras elumajad ja kõrvalhooned. põnevad kohad või lahendused ja väikevormid.

Kategoorias ühiskondlikud hooned ja ettevõtted esitati kon-

kursile Voka lasteaed Naksitrallid õueala.

Lisaks tavapärastele kiikedele ja liivakastidele on lasteaias õuealal palju muudki põnevat. Õues on mitmed infotahvid, millelt saab teadmisi seal kasvavate puude kohta. Ettevõtliku lasteaias ettevõtlikuse meeskonna initsiatiivil ja isade algatusgrupi poolt heategevuse korras on ehitatud vahva väliköök. Voka lasteaias vilistlastest korvpallientusiastide abiga on paigaldatud kattega palliplats. Lasteaiapere osavate käte all on toredad mängukohad valminud taaskasutatud materjalidest.

Hindamiskomisjon selgitab konkursi tulemusel 15. juulist kuni 1. septembrini ja esitab tulemused vallavalitsusele kinnitamiseks ning võitjate autastamiseks hiljemalt 15. septembriks. Konkursi võitjaid tunnustatakse valla aastapäeval oktoobris.

Hindamiskomisjon lähtub hindamisel Eesti Kodukaunistamise Ühenduse poolt väljatöötatud konkursi Kaunis Eesti Kodu hindamise alused.

Signe Müür

vallavara- ja heakorraspetsialist

Ojamaa.

Lasteaed Naksitrallid.

Kiindusin Eestisse ning tahan siia tulevikus tagasi tulla

2019. aasta septembrist kuni selle aasta juulini elas Vokas Prantsusmaalt pärit vabatahtlik Samuel, kes saabus meie juurde Erasmus+ programmi kaudu. Samuel töötas siin olnud kümne kuu jooksul peamiselt Voka lasteaias ja Voka Avatud Noortekekeskuses. Nüüd, kui vabatahtlik on tagasi kodumaale jõudnud, vaatame koos tagasi Vokas veedetud ajale.

Projekti alguses uurisime Sinult, millised on Su ootused ning vastasid, et soovid rohkem iseend ja teisi enda ümber tundma õppida. Mida Sul õnnestus Vokas elatud aja jooksul õppida?

Tänu sellele projektile muutusin palju enesekindlamaks ning mõistsin, et suudan korda saata asju, milleks ma ei teadnudki, et võimeline olen. Näiteks, et suudan oma perekonnast nii pikalt eemal olla ning võõras keeleruumis elada – läbi nende õppetundide muutusin iseseisvamaks. Samuti kogesin, mis tunne on olla üksinda võõras riigis ja see õpetas mulle palju, kuna nüüd mõistan läbi selle ka teisi paremini, kes on sarnases olukorras. Pidin kohanduma uue kultuuriruumiga.

Eestis on hoopis teistsugune haridussüsteem kui Prantsusmaal ja see tekitas minu jaoks huvitavaid võrdlusmomente. Selle kümne kuu jooksul tekkis mul võimalus ka loodusega lähedasemaks saada, käisin palju ümberkaudseid paiku avastamas. Olen märganud, et olen endale üle võtnud ka mõned eestlaslikud harjumused – näiteks ütlen palju „oi“, mida eestlased tihti oma lausetes kasutavad.

Elasid Eestis, Vokas kümme kuud. Milline on Sinu arvamus meie inimestest ja riigist?

Armastasin Vokas elamist väga, eriti siinset metsa ja randa! Mulle meeldis ka Vokas töötada – sain lastega lasteaias väga lähedaseks ja noortekekeskuses kohtasin palju arukaid ja toredaid noorukeid. Ilma osas üllatas mind see, kui vara talvel päike loojub ja kui pikad on päevad suvel! Talveperiood oli veidi raske, kuna kell viis õhtul aknast välja vaadates tundus, nagu kell oleks 11 öösel ning tekkis tahtmine magama minna. Kuid kui see kõrvale jätta, siis ma arvan, et Eesti on imeline riik täis kauneid kohti ja üllatu-

Samuel ja kaks agarat kokaklubi noort küpsiseid valmistamas. Foto: erakogu

si. Selle kümne kuuga kiindusin Eestisse ning kindlasti tahan siia tulevikus tagasi tulla.

Kas said Eestis veedetud aja- ga eesti keele selgeks?

Ma mõistan mõndasid sõnu ja väljendeid, kui need vestluses kuulen. Saan enamasti aru, mil-

lest jutt käib, kuid ise vestluses osaleda on minu jaoks raske. Enamus oma eesti keelest omandasin lasteaias, kuna lastega rääkides polnud mul võimalust kasutada inglise keelt, nagu noortekekeskuses oli. Seega suur osa minu eesti keele teadmistest on lastega seotud. Näiteks õppisin rut-

tu selgeks „tule siia“ ja „vaata“, kuna lapsed ütlesid seda mulle pidevalt. Tean, kuidas küsida, kas lapsed tahavad vetsu minna, paluda neil käsi pesta, süüa, magama minna ja nii edasi. Õppisin eesti keelt lastega koos. Näiteks avasin raamatu loomade piltidega, osutasin loomale ja küsisin „kes see on?“ ja nemad vastasid. Muidugi tean ka põhiväljendeid, nagu „aitäh“, „tere“, „palun“ ja „vabandust“. Tean ka värve ja numbreid.

Millised on Su esmased emotsioonid nüüd, kui oled Prantsusmaale tagasi jõudnud? Mis on esimesed asjad, mis kodumaale naastes tegid?

Mul on väga hea meel kodus tagasi olla, kuid kui aus olla, siis juba igatsen Eestit. Olen veetnud palju aega pere ja sõpradega ja nautinud kaunist suve. Prantsusmaa puhul igatsesin enim toitu, eriti oma õe pagariäri küpsetisi ja vanaema signatuurroogi. Sellest sain alles Eestis olles aru, kui oluline on mulle kui prantslasele meie toidukultuur.

Millised on mõned erilised

momendid, mis tagasi vaadates oma Eestis veedetud ajale meelde tulevad?

Neid on muidugi palju, kuid toon välja ühe momendi lasteaiast. Ühel päeval läksin lasteaias tööle ja lapsed juba mängisid õues. Kui nad mind märkasid, hüükasid nad kõik koos mu nime ja jooksid mulle vastu. Nad tundusid väga rõõmsad mind nähes ja see tegi mu südame soojaks. Seda momenti märkas aknast ka lasteaias direktor, kes selle peale minu juurde õue tuli ja ütles, et see oli üks väga ilus ja eriline hetk. Kuigi meil oli keelebarjääri tõttu keeruline teineteist aru saada, oli mul väga hea meel, et ta minuga oma rõõmu jagama tuli.

(Elisabethi kommentaar)

Välisvabatahtliku integreerimine meie väikesesse kogukonda andis tohutult lisaväärtust nii lastele, noortele kui ka meile, Samueli kolleegidele. Aitäh Samuelile, tema antud panuse eest! Kõigi eelduste kohaselt saame üsna varsti Vokas juba uut vabatahtlikku tervitada.

Intervjuueeris ja tõlkis
Elisabeth Purga

Graptoliitargilliidi ja fosforiidi uuringud

Juuli lõpus, augusti alguses toimusid Toila vallas puurimistööd, mille tellijaks on Eesti Geoloogiateenistus ja läbiviijaks OÜ Inseneribüroo STEIGER. Uuringuruumid asuvad Saka küla ja Kohtla-Nõmme lähisel asuval riigile kuuluvatel katastriüksustel. Puurimistööde alad on valitud sellisel, et need jääksid majapidamistest võimalikult kaugemale.

Puurimistööde eesmärk on saada puursüdamikud graptoliitargilliidi ja fosforiidi omaduste ja nendes sisalduvate keemiliste elementide uuringuks. Uurimissügavus on Saka külas 30 m ja Kohtla-Nõmmel ca 60 m. Et asjasse selgust tuua, uuris Ago Gaškov enne tööde algust asja lähemalt ja tema artiklit antud teemal järgnevalt jagamegi.

Eesti Geoloogiateenistuse tellimusel puuritakse Toila vallas kaks uuringupuurauku – üks Saka küla ja teine Kohtla-Nõmme alevi lähisel. Geoloogidel on huvi Eesti tulevikumaavara graptoliitargilliidi vastu. Seda keerulise nimega tumepruuni kivimit tuntakse ka diktüoneemaargilliidi ja musta kilda nime all. Kasutatakse ka nime „konnatahvel“, mille mõtles välja mäemees Enno Reinsalu.

Miks sel kivimil selline keeruline nimi on? Seepärast, et argilliit on üks settekivimite, põhimõtteliselt kivistunud savi ning selles kivimis, mis Saka kandis lasub umbes kahekümne ja Kohtla-Nõmmel umbes viiekümne meetri sügavusel, võib leida hulgaliselt kummaliste loomade, graptoliitide fossiile. Need loomad elasid umbes 500 miljonit aastat tagasi. Seda kõike geoloogid teavad. Geoloogid teavad ka seda, et mustas kildas on uraani, molübdeeni ja vanaadiumi ning see kivim sisaldab palju orgaanilist ainet. „Tegelikult ongi

Uuringuala Sakal. Foto: Eve East

argilliit metallirikas põlevkivi,“ selgitas Eesti Geoloogiateenistuse vanemgeoloog Johannes Vind.

Miks neid puurauke tarvis on, kui teadlased juba niigi selgest kivimist üsna palju teavad? Tegelikult on selle teadmisega nii ja naa. Tööpooldest, nõukogude ajal uuriti seda kivimit üsna põhjalikult. Sõja ajal uurisid musta kiltka sakslased, lootuses sellest uraani saada ja pärast sõda toodeti Sillamäel sellest kivimist veidi aega uraani, laialtlevinud legendi kohaselt. Nõukogude Liidu esimese tuumapommi jaoks. Tegelikult on Sillamäel toodetud uraani kasutamisevaldkond teadmata. Ka edaspidised uuringud keskendusid uraanile. Need olid seetõttu niivõrd salajased, et proovide metallisisaldust varjati isegi geoloogide endi eest. Tänapäeval lähenetakse uuringutele hoopis teisiti. Esiteks ei ole need salajased. Teiseks on maailmas huvi uraani vastu oluliselt vähenenud, küll aga on tarvis molübdeeni ja vanaadiumit. Vanaadiumivajadus kasvab üha, sest see on üks metalle, mida vajatakse „roheline elektritenergia“ tootmisel. „Andmed uraani koh-

ta on vanades aruannetes väga head. Ka molübdeeni analüüsid on usaldusväärsed. Vanaadiumi määramise usaldusväärsus on vanades proovides aga palju kehvem,“ tõdes Johannes Vind. See tähendab, et nõukogude-aegsed uuringud tuleb üle vaadata, võtta uued proovid ja analüüsida neid. Lisaks on tänapäevased uuringumeetodid hoopis täpsemad ja kiiremad, kui eelmise sajandi teisel poolel. Võibju öelda, et võtke tolleaegsed puursüdamikud ja tehke uued analüüsid, aga paraku on põhiosa tolleaegsest puursüdamikust juba analüüsiks ära kasutatud. Geoloogid huvitab ka see, milliseid metalle argilliidis veel olla võib.

Kui sügavad puuraugud tehakse ja kuidas need põhjavee mõjutavad? Nagu juba öeldud, lasub argilliit Saka ümbruses umbes kahekümne ja Kohtla-Nõmmel viiekümne meetri sügavusel. Umbes nii sügavad tulevad ka puuraugud. Kaevude veetaset puurimine ei mõjuta. Ka ei ole karta puurkaevude reostust. Tõsi küll, puuritakse savilahusega. „Puurlahus juhatakse settebassein, savi settitakse välja ja loo-

dusesse satub täiesti puhas vesi,“ selgitas Johannes Vind. Puurauku läbimõõt on umbes kümme sentimeetrit. Seega on täiesti alusetu karta ka seda, et kaevuvesi selle augu kaudu kusagile kaob. Umbes nädala pärast, kui geoloogid on kõik uuringud teinud, likvideeritakse puurauk. See tampeeritakse saviseguga veekindlaks ning manteltoru tõmmatakse välja. Mõne aja pärast on looduses puuraukust mälestus, geoloogide kaartidel aga on puurauku täpne asukoht kirjas.

Täna puurauk, homme kaevandus? Kindlasti mitte, kinnitas Geoloogiateenistuse asedirektor Jaak Jürgenson. Praegu puuritakse üksikud puuraugud. „Viie Virumaa valla territooriumile puuritakse kokku 16 puurauku, osa graptoliitargilliidi, osa fosforiidi uuringuks,“ lisas Johannes Vind. Tegelikult võetakse kõigist puuraukudest ka fosforiidiproovid, sest fosforiid lasub vahetult argilliidi all. Nendest puuraukudest aga ei piisa kaevanduse projekteerimiseks. Praegu ei ole ka tehnoloogiat, kuidas saada argilliidist vajalikud metallid kätte. Kui kaevandamiseks läheb, tehakse väga põhjalikud uuringud, keskkonnamõjude analüüsid ja tuleb läbida hulk bürokraatike protsesse. Geoloogilistest uuringutest kaevandamiseni on pikk ja aeganõudev tee. „Argilliidi kasutamine on eelkõige mõeldav koos fosforiidiga, sest praeguste teadmiste ja metallihindade juures ei ole ainult selle maavara kasutamine veel otstarbekas,“ selgitas Johannes Vind. „Vastuseta on küsimused, kas argilliidil kui maavaral on ka majanduslikku potentsiaali ja millised on kaevandamise keskkonnamõjud,“ lisas Jaak Jürgenson.

TVL

Artiklis on kasutatud Ago Gaškovi intervjuud

Malevasuve meenutuseks

Suve keskpaigas 29. juuni-10. juuli 2020 toimus selle aasta Toila Õpilasmalev. Sel korral oli malevarühm eriolukorra tõttu pisut väiksem ja selle moodustasid 15 Toila valla noort vanuses 13-16 eluaastat. Toila malevlastega tegime heakorratöid Toila vallas – rohimistöid nii Kukruse Polaarmõisa hoovis, Toila kalmistul, Voka Lasteaia kui ka Toila Spordi- ja Kultuurikeskuse territooriumitel, õlitasime Toila sadama kaid, trimmerdasime, pesime aknaid, kaevasime ning tassisime Toila Gümnaasiumi klassidest mööblit välja. Peale tööpäeva saime käia Polaarmõisas lumesõda pidamas, läbi seiklusringi „GorodN“ Narvat avastamas, Aidus kaatriga veemõnuseid nautimas ning koos Jõhvi malevlastega Kauksi rannas aega veetmas.

Maleva lõpus toimus lõpupidu koos Jõhvi malevaga, kus jagati toredaid mälestusi, vaadati enda tehtud malevafilme, lauldi malevalaule ning jagati malevatiitleid. Maleva rühmajuhid üllatasid noori etteastega, kus parodeeriti hiphopansamblit 5MIINUST.

Malevlase Lotte Teppe meenutusi

Nii nädalatest väänad välja

kümme tööpäeva

sest siis kui

sõbrad on koos

malev on hoos

töö edeneb ja veereb.

Nii laulsime Toila Õpilasmaleva lõpupeol. Malev oli kindlasti üks suve tipphetk ja jääb alatiseks meelde. Nüüd meenutan toredamaid seiku ja tegevusi, mis me õpilasmalevas korda saatsime.

Kümme tööpäeva jooksul jõudsimme tööd teha Kukrusel, Vokas, Toilas ja Kohtla-Nõmmel. Töö ajal õppisin meeskonnatööd ja isegi kui enam üldse jaksu ei olnud tööd teha, siis ma mõtlesin sellele, et pärast on ju hea seal kohas käia, kui kõik on korras ja puhas. Kui ma kunagi satun näiteks Toila sadamasse, siis ma võin uhkusega oma sõpradele öelda, et need laud seal sadamas on meie värvitud.

Pärast tööd oli meil alati mingi tegevus, vahel Jõhvi malevaga koos. Kõige meeldejäävamad väljasõidud olid Kauksi, kus saime ujuda ja Jõhvi malevaga igasugu toredaid mängu. Ning teine tore tegevus oli Aidu karjääris, kus meid viidi üllatusreisile kaatriga sõitma ja see oli nii äge kogemus. Malevas sain kõigiga väga hästi läbi ja sain uusi sõpru. Ma ei kahetse, et ma malevasse kandideerin ja kindlasti proovin järgmine aasta uuesti sisse saada.

Toila Õpilasmaleva rühmajuh Liivi Kingu kommentaar

Mul on suur rõõm tõdeda, et ka selle aasta malevlased olid ja on vastutustundlikud, toimekad, rõõmsameelsed, tragid ja igati ettevõtlikud. Töödega saadi hästi hakkama ja mitte ainult! Noored olid igati abiks ka vabaaja tegevuste korraldamisel ja läbiviimisel. Vahvad positiivsed noored inimesed! Elurõõmsad ja täis haid ideid! Päikest ja uute kohtumisten!

Toila malevlased Kukruse Polaarmõisas. Foto: erakogu

TOIMETAJA KÜSIB

Toila valla kultuurielu on peale kevadist sunnitud vaikelu taas hoo sisse saanud. Lisaks Toila valla Kultuuri- ja Spordikeskuse korraldatud üritustele annavad oma panuse meie valla kultuuriellu ka eraisikud ja väike-ettevõtjad.

Toila Pargi kohviku pererahvas peale kontserti koos Ikevald Rannapiga.

Toila Pargi kohviku perenaine Signe Kiisk, miks te seda teete?

Tunnistan, et isegi mõtleme aeg-ajalt, miks me seda teeme. Kahjuks on meie kontserditel väga vähe oma kogukonna inimesi, kelle pärast algselt sai need kontserdid ette võetud. Pigem satuvad juhukülalastajad või kaugemalt ekstra antud esinejat kuulama tulnud külalised. Sel suvel võtsime veelgi suuremalt ette, kokku toimus suve jooksul kuus kontserdi, mis meie väikese kohviku jaoks on väga suur ettevõtmine. Tänavu oli põhiline põhjus maailmakuulsaks saanud koroonaviirus. Teadmine, et suvel ei saa teha suuremaid kontserte, pani meil südamed valutama. Kas tõesti muusikasõbrad live-esinemisi sellel suvel nautida ei saagi, kui on nii palju piiranguid? Ja sealt tekkis suur soov panustada kogukonna kultuuriellu Väikese kohana oli meil võimalus pakkuda kuni 50 külalastajaga kontserte. Õnneks on siiski kõik muutunud ja nagu näeme, käib kultuuriellu täie hooga.

Kui mõtlen Saka Rahvamaja peale, siis tulevad silme ette Renna ja Toomas. Ikka Renna ees ja Toomas järel või vastupidi. Lisaks rahvamaja

üritustele saame järjest rohkem kutseid Posti talu terrassi- või piknikukontsertidele.

Posti talu peremees Toomas Nõmmiste, miks te seda teete?

Rahutu hingena peaksin vastama, et igav ei oleks. Tänapäeva kiire elutempo juures me rähkeme rööbastel ja erinevatel radadel ning paljudel juhtudel ei oska aega maha võtta, et sõpradega kokku saada. Põhjustades seda sellega, et meil pole aega. Otsustasin siis aega võtta ja sõbrad tuttavad oma aeda või siis piknikulavale külla kutsuda. Kes saab, see tuleb, kes ei saa, see tuleb järgmine kord. Lisaks sellele on põhjuseks ka muusika, mis meeldib mulle ja minu perele. Selleks et seda kuulata, peab ikka kusagile sõitma, ostma piletid, maksma kütuse ja vahel ka majutuse eest ja kokku tuleb üpris suur summa. Seega mõtlesin, et isegi kui piletitga pealtvaatajaid ei tule piisavalt, et esinejat kinni maksta, siis mujal Eestis kulutaksin ma ikkagi selle summa, mis kontserdi korraldamiseks kulub, pere peale ära. Ma võin ju selle oma hoovis esinejale maksta. Lootus on muidugi, et teistele ka meeldib ja tullakse kuulama ja tuleks n-ö kasvõi nulli. Lisaks on see ka väike heategevusprojekt. Iga ostenult piletilt läheb heategevuseks üks euro. Millist projekti toetame, seda otsustame vahetult enne kontserti ja anname ka inimestele teada. Igalt esimese kontserdi piletilt läks üks euro Vähiravifondile „Kingitud Elu“.

Järgmine kontsert Posti talu piknikulaval toimub 19. augustil ja laval on Paul Neitsov kavaga „Bohemian Rhapsody“. Olete oodatud!

Posti talu peremees ja perenaine ootavad oma koduülee muusikat nautima.

Kuidas on seni kulgenud kultuurisüvi Toila vallas?

Vastab Toila valla kultuurijuht Kaisa Pukk (pildil):

Vaatama kevadisele hirmule, et kogu meie ilus kultuurisüvi võib üldse ära jääda, saan õnneks öelda, et toimunud on palju huvitavat!

Mul on hea meel, et tänu 7 linna muusikafestivalile ja võimalusele tasuta filmiklassikat näidata on inimesed avastanud õdusa ja mõnusa öökino Oru pargis. Sellest sai mõlemal päeval osa pea 100 inimest.

Juulikuus toimus koostöös Jõhvi kontserdimajaga „7 linna muusika“ festival, millest kolm kontserti toimusid Toila vallas Saka rahvamaja suvelaval, Kohtla-Nõmme laululava ja Oru pargis. Väga omanäolised kontserdid ja veidi teises formaadis kui varasemalt – Jazz Kohtla-Nõmmel, Puuluup ja Mõmmi Oru pargis, Väelaulud ja tule-show Sakal.

Oleme püüdnud suurematele ära jäänud sündmuste esinejatele leida uued kuupäevad, aga eks teadmatuses asju planeerida on riskantne. Tahaks vallaelanikele südamele panna, et kultuuritöötajate jaoks on kõige suurem tänu see, et sündmuste külastatavuse aktiivsus on kõrge, aga praegu kogu maailmas toimuva raames on selline üles-alla külastatavus mõistetav.

Lisaks toimusid ju ka Toila laululaval kaks suurt kontserti „Suveõhtu staarid“, mille teine päev toimus juulikuu kõige tormisemal päeval. Seega suur kummardus publiku ees!

Mõnes mõttes on suvi kõige põnevam sündmuste aeg, aga samas ei oska me kahjuks ilma ennustada. Ja ilmast sõltub palju.

Ka spordihuvilistel oli mitmeid huvitavaid

sündmusi, mida külastada.

Mida põnevast toob kultuurivallas suve lõpp?

Rääkides augustikuust, siis erinevaid sündmusi üle kogu valla on pakkuda ca 30 ehk üks kirju kultuurisuve lõpp on ootamas.

Teatrit suurtele ja väikesetele, džassi, muinastulesid, motokrossi, uute atraktsioonide avamised Toilas, hoo-vikontserdid, Mägede hääl, RMK poolt korraldatud Toi-

la valge öö, korvpalliturniirid, suuremad ja väikesemad kontserdid, välikinod, laat, ekstreemset rannajooksu – valikut on! Ainult ole aktiivne ja tule uudistama!

Suur kummardus ka kõikidele partneritele (näiteks Toila Pargi Kohvik, Toila Mereresto, Saka Mõis jt), kes aktiivselt kultuurisündmusi korraldavad. Tasub ka nende tegemistel silm peal hoida.

Soovin veel lisada, et kuna meie uus vald on ebatavalise kujuga, siis võib kultuurisündmuste külastamisel saada takistuseks transport. Kui kuskilt piirkonnast on grupp huvilisi koos, kes tahaks sündmust külastada, aga asi võib jääda transpordi taha, siis palun andke sellest alati julgelt teada ja mõtleme lahenduse välja.

Kui on ideid sündmuste osas, mis vallas võiksid tulevikus toimuda, võite samuti alati julgelt helistada või kirjutada.

Elamusi täis Toila vald ootab!

KULTUURISÜNDMUSED

R-L 14-15.08 Mägede Hää 2020. Kohtla-Nõmmel Eesti Kaevandusmuuseumis ja esmakordselt ka Jõhvi linnas Jaama 6 loomekeskuses. Kino Sõprus ja Eesti Filmi Instituut / Estonian Film Institute koostöös avatakse festivalil maa-alune kino „Družba“, kus lisaks Ida-Viru tööstusfilmidele esilinastub eksperimentaaldokumentaali „Küte“. Telkimine ja parkimine on festivalil tasuta. Vaata lisa ja osta pass: magedehaal.ee
Esinevad: Oko Ebombo, Chalice/Jarek Kasar, Holy Motors, Pia Fraus, Vera Vice, HUNT, Aju-kaja& Mart Avi, Haigla Pidur, Bass372 Records gäng, Bible Club, Bobek, Teetsov-Faulkner, Smoke Break ja Artjom.

R-L 14-15.08 Toila Valge ÖÖ Oru pargis. Algus 20.00. Tähistamaks Eesti looduskaitse 110. aastapäeva ja rahvajutu aastat, täitub Oru park 25 lumitava valguskunsti teosega, haaravate esinejate ja väliskohvikute suminaga. Tule ja naudi sumedat augustööd Eesti ühes kõige kaunimas pargis!

L 15.08 Ingela ja Keith Toila Pargi Kohvikus.

L 15.08 Ib Lambi nimeline tänavakorvpallitur-niir Vokas. Lisainfo: Andrus.Lehismets@gmail.com, 5666 1294, veikosimm@gmail.com 5666 3590

E 17.08 Toila valla tantsulaager „nr. 5“.

K 19.08 Eesti Noorsooteatri etendus kogu perele Röövel Hotzenplotz. Toila laululaval 19. augustil kell 18. Piletid saadaval Piletilevis ja teatri kodulehel, hinnaga 12 €. NB! Etendused toimuvad vabas õhus. Palume kaasa võtta istumisalused ning riietuda ilmastikule vastavalt. Kohtade arv on piiratud!

K 19.08 Paul Neitsov „Bohemian Rhapsody“ Posti talu Piknikulava Sakal. Algus kell 20.00. Olete oodatud esimesele Posti talu terrasskontserdile. Kontsert toimub Saka külas. Külas on suunaviidad, et jõuda parkimiseni. Koer on ka sõbralik. Pererahvas pakub kooki ja kohvi ka. Kui kontsert meeldis, siis on olemas ka karbike kuhu saab panna endale jõukohase toetussumma, et toimuks ka II terrasskontsert.

N 20.08 Oru pargi promenaad. Kell 17.00. Muusika paremiku pärlid leiavad end uuesti helisemas ainult ühel suvisel õhtul. Laulud, mis on jäänud ja saadavad meid kaugetest aegadest, elavad ikka edasi ja edasi. Tanel Padar ja Inga toovad kuulajateni nii Taneli kui ka teiste artistide unustamatud hitid läbiaegade. Kontserdialal avatud mõnus ja hubane retrokokteilibaar ning sushikohvik! Piletid on eelmüügis Piletilevis ja Toila valla raamatukogudes ja rahvamajas. Eelmüügist ostes pilet: kuni 19.08 kõik piletid 10 €, perepilet 25 € (2 täiskasvanut ja kuni 3 last (kuni 15. aastased (ka.))); sündmuse päeval tavapilet 12 €, sooduspilet 10 €, perepilet 25 € (2 täiskasvanut ja kuni 3 last (kuni 15. aastased (ka.))). Sooduspilet kehtib pensionäridele, õpilasele ja kübara- või kaabukandjale. Koolieelikud tasuta.

N 20.08 Eksklusiivne Oru pargi promenaadi lisakontsert MEISTERJAAN Hõbeallika koopa ees. Üks hea asi Meisterjaani kontsertide puhul on see, et kunagi ei tea täpselt, mis võib tulla. Tempo kõigub 70-200 bpm'i vahel. Gabber vaheldub kantriga. Süinge parmupillidroom eurolaululiku „Parmupillihullusega“. Hüpnos ja ninanips käsikäes. Kell 19.00 stardime! Hõbeallika koopa ees!
Oru pargi promenaadi põhikontserdi pääsmega sissepääs prii! Sissepääs ilma põhikontserdi pääsmeta 5 eurot. Piletit Meisterjaani kontserdile müügil kohapeal alates kella 16.00-st.

N 20.08 Välikino „Georg“ Oru pargis. Välikinoga tähistame Eesti tuntuima ooperilaulja Georg Otsa 100. sünniaastapäeva. „Georg“ on 2007. aastal esilinastunud Eesti film, mis käsitleb Georg Otsa elulugu. Võta kaasa soe pleed ja hea tujut! Avatud Toila Pargi Kohvik. Kino vaatamine on tasuta!

R 21.08 Perekontsert ja välikino Birgiti trio. Kontsert algus kell 20.00, välikino kell 21.45 „Salmonid 25 aastat hiljem“. Avatud kohvik, kokteilibaar, lastele põnevad tegevused, batuut. Sissepääs tasuta!

L 22.08 Show-õhtu Saka mõisas. Algus kell 19.00. Tee endale mõnus kingitus ja tule Saka mõisa suve saatma! Show koosneb neljast osast, mis pakuvad sulle värvikaid emotsioone:
1. Vintage kõhutants „Mata Hari“;
2. Fantaasia show-kõhutants;
3. LED-show (tantsuline valgusshow);
4. Tule-show (toimub õues ja kõige viimasena).
Vahetult enne show algust pakume külalistele suupisteid ja tervitusjooki. Pileti hind on EUR 25/inimene (show ja suupisted/tervitusjook). Show hind koos majutusega on EUR 89/kahele. Info ja broneerimine: saka@saka.ee või 336 4900

L 22.08 Öökino Saka rahvamaja suvelaval.

R 28.08 KAIT KALL stand-up komöödias Plaan B Saka rahvamajas. Algus kell 19.00. Piletid müügil eelmüügis Saka rahvamajas, Toila raamatukogus ja Kohtla-Nõmme raamatukogus. Kui soovid varem kohta broneerida, siis kirjuta või helista renna.nommiste@toila.ee / 5301 1031 Eelmüügist 10 eurot / 1h enne etendust kohapeal 15 eurot!

L 29.08 Meri, muusika ja muinastuled Toila sadamas. Kell 16.00 Programmi algus. Kell 18.00 Tuleskulptuuride ehitamine. Kell 21.30 Tuleskulptuuride süütamine.

Toila rannas toimuva „Meri, muusika ja muinastuled“ programm sisaldab järgmist:

- * Registreerub kuni 15 meeskonda, kes ehitavad õlgedest ja puidust skulptuure, mis õhtul süüdatakse. NB! Kasutatakse ainult loodussõbralikke materjale.
 - * Avatud on lasteala – kividele maalimine, näomaalingud, traditsiooniline õnneloos!
 - * Põnevad tegevused tervele perele!
 - * Peasineja Karl Madis
 - * Erikülastised ansambel Aer ja tuletrupp Flaamos
 - * Õhtujuht Toomas Nõmmiste.
 - * Muinastulede süütamine kell 21.30
 - * Toitlustust pakub Toila Sadamaresto ja avatud ka RETRO kokteilibaar
- Programmi algus kell 16.00 ning sissepääs üritusele on tasuta!

L 29.08 Suur suvelõpu laat Toilas, Föhrenhofi väljakul. Kell 10.00-16.00. Kutsume kõiki laadale! Müügil on põhiliselt eestimaine toodang, käsitöö, liha, juust ning talukaubad aga ka tööstuskaubad ja muud tooted! Info ja registreerimine: Kaisa Pukk, kaisa.pukk@toila.ee Laata korraldab: Toila valla Spordi- ja Kultuurikeskus.

L 29.08 Pankranniku Rannajooks 2020. Toila sadamas 11.00-18.00.

E 31.08 Kohtla-Nõmme rahvajooks 2020. Start/finiši asub Kohtla-Nõmme Kooli staadionil. Startide algus kell 18.00. Info Piret Niglas piret.piret.009@mail.ee tel. 524 6212.

R 04.09. kell 17.00 Toila rahvajooks. Võistluskeskus Voka staadionil.

P 13.09. 17.00 Salongiõhtu Toila Seltsimajas. Kohtumine Mihkel Rauaga. Sissepääs prii, avatud on ka Salongikohvik. Müügil on ka Mihkel Raua raamatud. Arveldamine sularahas. Lisainfo Lea Rand tel 5342 8705.

Vaata rohkem infot sündmuste kohta Toila valla Facebooki lehelt ürituste rubriigist!

PS! Elamusi lisandub veel! Korraldajad jätavad endale õiguse teha vajadusel kultuurikavas muudatusi ja täiendusi. Lisainfo, ettepanekud, koostööideed ja küsimused: kaisa.pukk@toila.ee.

Staadionimaratoni start. Foto: Rene Kundla

Ida-Virumaa staadionimaraton startis Vokas

14. juulil 16.30 anti Voka staadionil esimene start 7. Ida-Virumaa staadionimaratoni raames.

Võistlust alustasid kõige pisemad, kes läbisid 400 meetrit. Peale seda läks asi aga tõsisemaks ning start anti nii poolmaratoni, kui maratoni jooksjatele.

Kuna alles aprillis sai lõplikult selgeks, et maratonid toimuvad, siis algas töö täisvõimsusel, et jooksjatele teha parim võistluskeskus, mida korraldajad pakkuda suudavad.

Siinkohal on õige aeg tänada neid, kes sellel natukene keerulisel ajal selle võistluse siiski võimalikuks tegid!

Osalejad! 25, 52 ja 105 ringi staadioni 400 m ringil joosta on katsumus omaette.

Seega aitäh osalejad, et tahate seda teha! Ja nii kaua, kuni jaksate teie, jaksame loodetavasti ka meie, korraldajad, teile neid võistlusi korraldada.

Üks väga tähtis osa üritustel on nänn ja auhinnad, mida siiski ei tasuks võistluse valimisel prioriteediks panna. Sportlased peaksid teadma, et emotsioon on see, mis viib edasi ja mille pärast seda tegelikult tegema peaks.

Agal sellel korral tahame tänada meie toetajaid: Gruusia trahler Mimino, Pühajõe Puhkema-

ja, Rkiosk, Würth, Vana Fregati Pubi, STOKKER, Toila Spa Hotell, Alutaguse juust OÜ, Ida-Virumaa Spordiliit, Eesti Kultuurkapital, ÕTTEVÕTLIK KOOL.

Vabatahtlikud on inimesed, kes päästavad päeva ehk ürituse! Alates inventari ülespanemisest kuni spordijookide jagamiseni välja!

Seega suur AITÄH kõikidele vabatahtlikele! Ükskõik, milline ja kui suur nende panus oli, ürituse korraldajatele on see väga suureks abiks! Olid ägedad 14 tundi staadionil!

Andrus Lehismets

Noored purjetajad vallutasid Saadjärve

Kuus Toila noort purjetajat osalesid juulikuu lõpus Saadjärvel Eesti Optimisti Klassi Liidu poolt korraldatud laagris ja võistlustel, kus olid esindatud pea kõik Eestis noorte purjetamisega tegelevad klubid. Rohkem kui 100 purjetajat. Ilmad olid vihmased ja tuulised, kuid Saadjärvele omaselt oli vesi soe. Laager lõppes Saadjärve Karikavõistlusega, mis oli ühtlasi LHV II etapp.

Ametlikus stardiprotokollis oli 90 purjekat, kes omakorda treenerite soovitusel jaotati kuld- ja hõbelaevastikuks. Hõbelaevastikus seilasid noored, kes olid esimest korda võistlustel. Toila noored purjetajad kuulusidki hõbelaevastikku, kus võidutses meie oma Marcus Okas,

Treener Veiko Simm oma noorte kasvandikega. Foto: erakogu

võttes viiest sõidust kolmel korral esi ja kahel korral teise koha, tagades seega ka klassi üldvõidu. Ülejäanud Toila kasvandikud näitasid samuti, et suudetakse väga edukalt sõita, kuid sel korral jäi veel stabiilsusest puudu.

Palju õnne, Marcus! Panid

kindlasti hea märgi maha, mida ülejäänud saavad nüüd eesmärgiks võtta. Suur tänu ka treener Veiko Simmile, kelle pühendumus on toonud ja toob kindlasti ka tulevikus Toila purjetamise kontekstis taas kaardile.

Toila sai uue pumptrack'i väljaku

2. augusti hommikul toimus Kohtla-Nõmme kaevanduse juures asuvas skate-pargis demopäev, kus noortele näitasid ja jagasid nippe professionaalsed sõitjad ühendusest Keerdtrepp.

Pealelõunal avati aga pidulikult pumptrack'i väljak Oru pargi juures.

Endise skate-pargi asemele rajatud rada pakub väljakutseid nii algajale kui ka kogenud sõitjale. Projekteerija-ehitaja iseloomustab uut väljakut kui vimkaga laste mänguväljakut. Ei, mitte lapsed ei ole vimkaga (või äkki ikka on ka?), vaid väljak on vimkaga. Rajale on sisse ehitatud ka elemendid, mis skate-pargi funktsiooni täidavad, lisatud on ka hüppeliin. Uued rajad on kujundatud nii, et oleks ühendatud kaks eripalgelist ja eri raskusastmega atraktsiooni. Toila on esimene koht, kuhu just selline väljak valmis sai.

Et selline vaba aja ja sportliku tegevuse koht Toila noortele väga vajalik ja oodatud oli, näitas see,

Näidisesinemine. Foto: Lea Rand

et avapäeval oli väljak elevuses noori sõitjaid ja trikitajaid täis. Kohati tekkis mõnele nõlvale lausa järjekord.

Toila vallavanem Eve East ütles avasõnad ja Rainis Liiva oli see noormees, kes sai au „lint läbi“ ehk väljak avatuks sõita.

Ühenduse Keerdtrepp sõitjaid näitasid ka Toilas oma trikke ja jagasid häid nõuandeid, kuidas sellisel väljakul turvaliselt harjutada ja trikke õppida.

Turvalisus ongi vast siinkohal

see, mida tahaks lastele-noortele ja kindlasti ka nende vanematele südamele panna. Kahjuks oli ka avapäeval platsil palju lapsi, kellel puudus igasugune turvarustatus. Et aga trikitamine võib lõppeda valusate kukkumistega, seda näitas ka kogenud sõitjate esinemine.

Nii et, kui lähed pumptrack'i väljakule sõitma, siis KINDLASTI kiiver pähe ja kaitsmed peale!

Lea Rand

TOILA VALLA LEHT

Väljaandja: Toila Vallavalitsus
Pikk 13a, 41702 Toila
toilavv@toila.ee
+372 336 9845
toila.kovtp.ee

Toimetaja: Lea Rand
Kujundus: Ajakirjastus OÜ
Trükk: Printall AS
Tiraaž: 2100

Kaasautorite materjale
ootame iga kuu
25. kuupäevaks
e-maili aadressile
lea.rand65@gmail.com

